

VPRAŠANJA IN POBUDE 20. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Alenka JEVŠNIK – LMŠ, št. 88

Živimo v času, ko se socialne stiske ljudi povečujejo. V tem okviru je tudi problematika brezdomstva. Brezdomstva je veliko vrst. Tako imenovana Evropska klasifikacija brezdomstva (ETHOS, 2004) obsega štiri temeljne (in 13 bolj podrobno razvrščenih) kategorije brezdomstva, ki so: biti brez strehe, biti brez stanovanja, bivati v negotovih pogojih ter bivati v neprimernih pogojih. Prvi dve kategoriji predstavljata odkrito ali vidno, »cestno« brezdomstvo, drugi dve kategoriji pa skrito ali manj vidno brezdomstvo. Razumevanje obeh oblik je pomembno, ker se iz skritega brezdomstva oblikuje odkrito, kar pomeni, da se moramo – še posebej če želimo delovati preventivno – ukvarjati tudi s prikritim. Brezdomci so ljudje v začasnih zatočiščih, ki so jih priskrbele javne in prostovoljne organizacije, so tisti, ki bivajo v kratkoročno najetih sobah, ki ne nudijo nobene varnosti zatočišča in tudi nobenega obeta za doseg varnega stanovanjskega razmerja

Gre za način dela z brezdomci, saj je potrebno ob tem, da se jim priskrbi nastanitev, poskrbeti tudi za programe dela z njimi in rehabilitacijo. Zanima me, kako in na kakšen način je to urejeno v Kamniku? Na področju brezdomstva se prepletajo številne problematike – socialne, ekonomske, zdravstvene, materialne in odnosne narave. Na podlagi Zakona o socialnem varstvu delujejo tudi nekatere storitve za brezdomne osebe. Ministrstvo s politiko stabilnega sofinanciranja omogoča delovanje zavetišč za brezdomce in nekaterih drugih dopolnilnih in razvojnih programov na tem področju, ki jih razvijajo v glavnem neprofitne organizacije. Zanima me, koliko nastanitvenih možnosti je v Kamniku namenjenih brezdomcem in kje? Kakšna je podpora brezdomcem v Kamnik? Gre namreč za to, da se brezdomcem omogoči nastanitvena podpora in ne zgolj in samo ležišče. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ), že od leta 2016 sofinancira različne programe pomoči brezdomcem, kar bi občina Kamnik morala izkoristiti. Zanima me, če je bila že vložena kakšna zahteva po pridobitvi le teh sredstev?

Kamnik potrebuje programe individualizirane nastanitve podpore ter programe, ki brezdomcem nudijo celostno pomoč in nastanitve.

Zanima me, ali v Kamniku imamo le te programe, kdo jih vodi in kako je poskrbljeno za celostno obravnavo?

Kaj nudi občina Kamnik brezdomnim osebam? Je to zgolj zagotavljanje strehe nad glavo in prenočišč, z možnostjo toplega obroka v razdelilnici hrane? Kolikšen je mesečni strošek občine Kamnik, ki ga namenjena problematiki brezdomstva?

Zanima me, ali obstajajo programi in dejavnosti dela z brezdomci, v smislu reševanja problematike, s ciljem, da se brezdomec uči strategij, za prehod v samostojno bivanje in spremljanje s terensko nastanitveno podporo.

Kakšno je sodelovanje občine Kamnik s Centrom za socialno delo Kamnik in nevladnimi organizacijami v smislu izvajanja dodatnih programov za brezdomce?

Odgovor je pripravila Katarina VEGEL, višja svetovalka za področje družbenih dejavnosti:

Oddelek za družbene dejavnosti in pristojni Center za socialno delo se z brezdomstvom ukvarjata od leta 2000 dalje. Takrat so bili v Samskem domu nastanjeni prvi brezdomci, ki jim je občina zagotovila brezplačno bivanje.

Trenutno občina zagotavlja sredstva za sofinanciranje nastanitve za šest brezdomcev. Povečini gre za osebe, stare nad 50 let, brez svojcev, njihov način življenja pa jim je pustil trajne posledice na zdravju in ne vključevanju v družbo. Vsi so nastanjeni v Baru in penzionu Kamrica, kar je od jeseni dalje, ko je svoja vrata zaprl Samski dom tudi edina lokacija, kjer si brezdomne osebe lahko poiščejo streho nad glavo. Občina vsakemu brezdomcu mesečno

doplačuje sobo z vsemi stroški v višini 85 €, preostali znesek v višini 65 € pa doplačujejo sami. Imajo zagotovljeno denarno socialno pomoč (402,18 €), nekateri poleg te pomoči tudi varstveni dodatek (591,20 €) oz. pokojnino. Nekaj jih redno obiskuje Razdelilnico brezplačnih toplih obrokov, prav tako pa enkrat letno lahko zaprosijo za denarno pomoč tudi občino. Programov in specializirane podpore brezdomcev v Kamniku za enkrat še ni. Na Centru osebam, ki se zglasijo in prosijo za pomoč, le-to zagotovijo v okviru pristojnosti, kot so pomoč v obliki psihosocialne pomoči, informacij, svetovanja, vključitve v socialnovarstvene storitve. Posebne specializirane obravnave na Centru ni (program za brezdomce).

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v okviru razpisov za sofinanciranje programov zagotavlja določena sredstva, kot to že vrsto let poteka v dnevnem centru Štacion.

V kolikor se bo lokalna skupnost skupaj z enim od izvajalcev tega programa odločila za njegovo izvedbo, bo v prvi vrsti potrebo zagotoviti ustrezne prostore, kjer bi se program izvajal in bi bili brezdomci nastanjeni. Poleg prostorov bi bilo potrebno zagotoviti strokovni kader in finančna sredstva za vzpostavitev projekta. Ministrstvo namreč delno finančno podpre projekte, ki so že uveljavljeni, kar pomeni, da bi v začetnih letih celotno finančno breme morala prevzeti lokalna skupnost (zagotovitev prostorov, oprema, materialni stroški, strokovni kader, sredstva za izvajanje programov ipd.). Do sedaj se na občino po izvedbi tovrstnega projekta še ni obrnila nobena nevladna organizacija s tega področja (Kralji ulice, Zavetišče za brezdomce ...).

Zavedamo se, da je trenutno stanje na nepremičninskem trgu zelo težko, saj na trgu praktično ni nobenih možnosti zagotovitve bivanja niti za ljudi, ki sredstva imajo, kaj šele za brezdomce z vsemi pridruženimi težavami.

Občina Kamnik se bo za izboljšanje stanja brezdomcev trudila tudi v bodoče in v kolikor se bodo pokazale realne možnosti za celovit pristop reševanja tovrstne problematike (tudi v preventivnem smislu), se bomo projekta z veseljem lotili.